

Tecavüzün tarifi hakkında Türkiye ile Romanya, Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri İttihadı, Çekoslovakya ve Yugoslavya arasında Londrada 4 temmuz 1933 tarihinde imza olunan mukavelename ile üçüncü maddesinin lâhikasının tasdikına dair kanun

(Resmî Gazete ile neşir ve ilânı : 28/XII/1933 - Sayı : 2590)

No.
2357

Kabul tarihi
23 - XII - 1933

BİRİNCİ MADDE — Tecavüzün tarifi hakkında Türkiye ile Romanya, Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri İttihadı, Çekoslovakya ve Yugoslavya arasında Londrada 4 temmuz 1933 tarihinde imza olunan mukavelename ile üçüncü maddesinin lâhikası kabul ve tasdik edilmiştir.

İKİNCİ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanunun ahkâmını icraya Hariciye vekili memurdur.

24 kânunuevvel 1933

TECAVÜZÜN TARİFİ MUKAVELENAMESİ

Türkiye Reisiümhuru, Haşmetlû Romanya Kırâlı, Çekoslovakya Reisiümhuru, Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri İttihadı Merkezî İera Komitesi ve Haşmetlû Yugoslavya Kırâlı,

Memleketleri arasında mevcut olan sulhu kuvvetlendirmek arzusu ile;

Vazı imza oldukları Briand - Kellogg misakının her tecavüzü meneylediğini nazarı itibare alarak;

Tecavüzü muhik gösterebilecek her bahanenin önünü almak için mümkün mertebe sarıh bir tarzda tecavüzü tarif eylemenin, umumî emniyetin nefi noktasından elzem olduğunu takdir ederek;

Bütün Devletlerin müsavi surette istiklâle, emniyete, ülkelerini müdafaaya ve kendi müesseselerine serbestii inkişaf vermeğe hakları olduğunu teslim ederek;

Umumî sulhun nefi noktasından, bütün milletlere memleketlerinin topraklarının masuniyetini temin arzusu ile müteharrik olarak;

Memleketleri arasında tecavüzü tarif eden sarıh kaideleri meri kırmağı, bu kaidelerin bütün dünyaca kabul edilmesine intizaren, umumî sulhun nefi noktasından faideli telâkki ederek;

Bu maksatlarla işbu mukavelenamenin aktini kararlaştırmışlar ve bu hususta:

Türkiye Reisiümhuru:

Londra Fevkalâde murahhas ve Büyük elçisi Memet Münir Beyefendi'yi,

Haşmetlû Romanya Kırâlı:

Hariciye nazırı Mr. Nicolas Titulescu'yu,

Çekoslovakya Reisiümhuru:

Londra Fevkalâde murahhas ve orta elçisi Mr. Jan Garrigue Masaryk'i,

Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri İttihadı Merkezî İera Komitesi :

Hariciye Halk Komiseri Mr. Maxime Litvinoff'u;

Haşmetlû Yugoslavya Kırâlı:

Londra Fevkalâde Murahhas ve Orta Elçisi Mr. Georges Diouritch'i;

Usule muvafık surette salâhiyettar kılmışlardır.

Müşarileyhim âtideki hususat üzerinde mutabık kılmışlardır:

Madde — 1

Yüksek Âkit taraflardan her biri, diğerlerinin her birile karşılıklı münasebetlerinde ve işbu mukavelenamenin meriyet mevkiine vazı tarihinden itibaren, Silâhların azaltılması ve tahdidi Konferansın emniyet mesali komitesinin, Sovyet murahhas heyetinin teklifi üzerine tanzim kılınmış olan, 24 mayıs 1933 tarihli rapor ile (Politis Raporu) Konferansta izah edilmiş olduğu veçhile tecavüzün tarifini kabul eylemeği taahhüt ederler.

Madde — 2

Binnetice, beynelmilel bir ihtilâfta, ihtilâf halinde olan taraflar arasında meri itilâfların hükmü mahfuz kalmak kaydıla, atideki fiillerden birini ilk olarak ika edecek Devlet müteceviz addolunur:

1 — Diğer bir Devlete harp ilânı;

2 — Müsellâh kuvvetleri tarafından, harp ilân edilmeksizin bile, diğer bir Devlet arazisinin istilâsı;

3 — Kara, deniz veya hava kuvvetleri tarafından, harp ilân edilmeksizin bile diğer bir Devlet arazisine, gemilerine, veya tayyarelerine hücum edilmesi;

4 - Diğer bir Devletin sahil veya limanlarının denizden abluka edilmesi;

5 - Arazisinde teşekkül ederek diğer bir Devletin arazisini istilâ eden müsellâh çetelerin hi-maye edilmesi veya istilâ edilen Devlet tarafından vaki talebe rağmen bu çeteleri bilûmum muave-net ve himayeden mahrum bırakmak için kendi arazisinde iktidarı dahilinde olan bütün tedbir-lerin ittihazından imtina olunması.

Madde — 3

Siyasî, askerî, iktisadî veya sair mahiyette her hangi bir mülâhaza ikinci maddede tasrih edilen tecavüz için mazeret veya hüccet teşkil edemiyeecktir (Misal için lâhikaya müracaat).

Madde — 4

İşbu mukavelename diğer bütün Devletlerin iltihakına açıktır. İltihak, ilk imzanın bahşettiği aynı hukuku bahşedecek ve tahmil ettiği aynı mükellefiyetleri tahmil edecektir. İltihak Sovyet Sosyalist Cümhuriyetleri İttihadı Hükûmetine tebliğ edilecek ve mezkûr hükûmet keyfiyetten di-ğer vazı imzaları haberdar edecektir.

Madde — 5

İşbu mukavelename Yüksek Âkit taraflarca her birinin kendi kanunlarına tevfiikan tasdik edi-lecektir.

Tasdiknameler Yüksek Âkit tarafların her biri tarafından Sovyet Sosyalist Cümhuriyetleri İt-tihadı Hükûmeti nezdine tevdi olunacaktır.

Yüksek Âkit taraflardan ikisi tasdiknameleri tevdi eder etmez işbu mukavelename bu iki taraf arasında meriyete girecek ve diğer Yüksek Âkit taraflar için de tasdiknameler tevdi edildikçe meri olacaktır.

Her tasdikname tevdiî keyfiyeti Sovyet Sosyalist Cümhuriyetleri İttihadı Hükümeti tarafından işbu mukavelename bütün imza koyanlara tebliğ edilecektir.

Madde — 6

İşbu mukavelename beş nüsha olarak imza edilmiş ve Yüksek Âkit taraflardan her birine bu nüshalardan biri verilmiştir.

Yukarıda kararlaştırılan hususatı tasdik etmek üzere isimleri bildirilen murahhaslar işbu mukavelenameyi imzalamışlar ve zirine mühürlerini vazetmişlerdir.

Londrada 4 temmuz 1933 tarihinde tanzim edilmiştir.

Mühürler

İmzalar:

Memet Münir

N. Titulescu

Jan Masaryk

Maxime Litvinoff

G. Diouritch

Tecavüzün tarifi hakkındaki mukavelenamenin üçüncü maddesine lâhika

Tecavüzün tarifi hakkındaki mukavelenameye imza koyan Yüksek Âkit taraflar,

İşbu mukavelenamenin üçüncü maddesile vazolunan kaidenin mutlak şümülünü hiç bir veçhile tahdit etmemek kaydı sarihile, mütecavizi tesbit edecek mahiyette bazı izahat vermeği arzu ederek,

Mevzubahs mukavelenamenin ikinci maddesinde maksut tecavüz fiillerinden hiç birinin âtideki ahvalden birile muhik gösterilemeyeceğini teslim eylemişlerdir:

A. Bir Devletin dahilî vaziyeti;

Meselâ

Siyasî, iktisadî veya içtimaî bünyesi; idaresine isnat olunan kusurlar; grevler, ihtilâller, mukabil ihtilâller veya dahilî harpten mütevellit karışıklıklar.

B. Bir Devletin beynelmilel tavur ve hareketi

Meselâ

Eenebi bir Devletin veya tebaasının hukukunun veya maddî veya manevî menafiinin ihlâl edilmesi veya ihlâl tehlikesine maruz bulunması; siyasî veya iktisadî münasebatın inkıtar; iktisadî veya malî boykotaj tedbirleri; eenebi Devletlere vaki iktisadî, malî veya sair taahhüdata müteallik ihtilâflar; ikinci madde ile tayin edilen tecavüz şıklarından birine dahil olmayan hudut hâdiseleri.

Diğer cihetten Yüksek Âkit taraflar, işbu mukavelenamenin, yukarıdaki tadada dahil ahvalin tazammun edebileceği hukuku düveli ihlâl keyfiyetlerini meşru göstermiye aslâ medar olamıyacağını tasdik hususunda mutabık kalmışlardır.

İmzalar: Memet Münir

N. Titulescu,

Jan Masaryk

Maxime Litvinoff

G. Diouritch

Cümhuriyet Reisliğine yazılan tezkerenin tarih ve numarası : 24 - XII - 1933 ve 1/771

Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cümhuriyet Reisliğinden gelen tezkerenin tarih ve numarası : 24 - XII - 1933 ve 4/1260

Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cilt ve sayfa numaraları : 17 8

19 72,102:104,113,119:121